

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 – vaikutusarviointi

Tässä esitetään Valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2027 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Ympäristöarvioinnin eteneminen sekä vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jätesuunnitelman luvussa 6. Ympäristöselostus jakautuu valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023 arviointiraporttiin, päivitetyn jätesuunnitelman lukuihin 1, 2, 3, 4 ja 6 sekä tähän erillistaulukkoon. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa esitetään yhteenveto merkittävimmiksi arvioiduista vaikutuksista.

Jäte- ja tuotetiedon oikeellisuus ja digitaalisuus sekä jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Valtion ja toimialojen kesken tehtävien vapaaehtoisten sopimusten tavoitteena on sitouttaa toimijoita kehittämään toimintaansa materiaalitehokkaaksi ja vähäjätteiseksi. Sopimukset vaikuttavat onnistuessaan luonnonvarojen käyttöä vähentävästi.
	Materiaalitehokkuuden edistäminen ympäristölupamenettelyssä tehostaa teollisen toiminnan luonnonvarojen ja energian käyttöä.
	Yrityksille tehtävien materiaalikatselmusten rahoitusjärjestelmän varmistamisella saadaan materiaalitehokkaita ratkaisuja nykyistä laajemmalle yritysjoukolle. Katselmusten vaikuttavuudesta on näyttöä.
	Julkisten hankintojen suuntaaminen kestäviin tuotteisiin ja ratkaisuihin parantaa välillisesti materiaalitehokkuutta, vähentää jätteiden syntyä ja luonnonvarojen käyttöä.
	Positiivisia ympäristövaikutuksia syntyy, kun jäteperäinen materiaali korvaa neitseellistä materiaalia esimerkiksi EOW -menettelyn yleistyessä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelmalla on toteutuessaan merkittävä vaikutus syntyvien jätteiden määrään ja laatuun sekä tätä kautta myös käsittelyyn.
	Valtion ja toimialojen kesken tehtävien vapaaehtoisten sopimusten avulla voidaan jätteiden syntyä ehkäistä ja päästöjä vähentää.
	Oikein kohdennettu jäteveron laajennus johtaa jätteen vähenemiseen sekä kierrätyksen lisääntymiseen.
	Muovitiiekartan toteutuminen vähentää eri toimialojen muovijätteiden määrää, lisää muovijätteen erilliskeräystä ja kierrätystä sekä uusien kierrätysteknologioiden käyttöönottoa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Koska materiaalien prosessointi vaatii energiaa, vähentää materiaalien tehokkaampi käyttö usein myös energiankulutusta. Säästöjen optimoimiseksi

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 – vaikutusarviointi

Tässä esitetään Valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2027 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Ympäristöarvioinnin eteneminen sekä vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jätesuunnitelman luvussa 6. Ympäristöselostus jakautuu valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023 arviointiraporttiin, päivitetyn jätesuunnitelman lukuihin 1, 2, 3, 4 ja 6 sekä tähän erillistaulukkoon. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa esitetään yhteenveto merkittävimmiksi arvioiduista vaikutuksista.

	materiaalikatselemusmenettelyssä lasketaan materiaali virtojen kustannuksia huomioiden eri prosessivaiheisiin liittyvät energia-, työ- ja muut välilliset kustannukset.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Jätteiden jäljitettävyyttä parantava jätetietojärjestelmä helpottaa haitallisia aineita sisältävien jätevirtojen tunnistamista ja luo edellytykset niiden poistamiselle kierrosta parantaen näin materiaalikiertojen laatua.
	Julkisten hankintojen kohdentuessa ympäristömerkittyihin ja ympäristön kannalta haitattomampiin tuotteisiin parannetaan materiaalikiertojen laatua.
	Yrityksiin kohdistuvassa katselmustoiminnassa otetaan huomioon myös haitallisten aineiden käyttö ja vaarallisten jätteiden minimointi.
	EOW-menettelyn vahvistumisen avulla hallitaan paremmin myös materiaalien mahdollisia vaaraominaisuuksia. Riskinä on laittoman hyödyntämisen lisääntyminen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Sopimukset, katselmuksien, koulutus ja viestintä sekä kestävä julkiset hankinnat kohdennetaan painopisteajattelun mukaan myös biohajoavien jätteiden kierrätyksen ja ravinteiden kierron tehostamiseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastomuutokseen?	Jätteiden vähentämisen toimenpiteet vähentävät tehokkaasti myös ilmastovaikutuksia. Päästösäästöt syntyvät parhaimmillaan arvoketjujen ja välillisten toimien kautta. Valtion ja toimialojen kesken tehtävillä vapaaehtoisilla sopimuksilla ja yritysten katselmustoiminnalla lisätään materiaalitehokkuutta, vähennetään jätteiden syntymistä ja luonnonvarojen käyttöä sekä hillitään ilmastomuutosvaikutuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttämiseen?	Julkiset toimijat antavat mallia kestävien ja kierrätysmateriaalista valmistettujen tuotteiden hankintaan ja luovat näin kysyntää, minkä seurauksena myös tarjonnan odotetaan kasvavan ja tuotteiden valmistuksessa käytetään entistä enemmän kierrätysmateriaaleja.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 – vaikutusarviointi

Tässä esitetään Valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2027 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Ympäristöarvioinnin eteneminen sekä vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jätesuunnitelman luvussa 6. Ympäristöselostus jakautuu valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023 arviointiraporttiin, päivitetyn jätesuunnitelman lukuihin 1, 2, 3, 4 ja 6 sekä tähän erillistaulukkoon. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa esitetään yhteenveto merkittävimmiksi arvioiduista vaikutuksista.

	Neuvonnan vahvistuminen muuttaa kulutus-tottumuksia.
	EOW-menettelyn yleistymisen myötä jäteperäisiä materiaaleja käytetään nykyistä enemmän tuotteiden valmistuksessa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Kaavoituksesta ja maankäytöstä vastaavien viranomaisten jätehuollon tarpeita koskevan tietoisuuden parantuessa jätteen kierrätys lähellä syntypaikkaa tehostuu.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Luonnonvarojen käytön, energiankulutuksen ja päästöjen väheneminen vaikuttavat välillisesti ihmisten terveyttä ja elinympäristöä parantaen. Roskaantumisen väheneminen parantaa yleistä viihtyvyyttä ja elinympäristöä.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksiin tai kotitalouksien kulutus- tai lajittelutottumuksiin?	Kestävä koulu -ohjelman avulla lisätään kuluttajien ja kotitalouksien tietoisuutta omien toimien ja valintojen merkityksestä ja edistetään kulutustottumusten muuttumista kiertotaloutta edistävään suuntaan.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Yritysten materiaalitehokkuuden paraneminen vähentää yritysten kustannuksia. Esimerkiksi materiaalitehokkuuskatselmukset ovat tuoneet kustannussäästöjä siihen osallistuneille yrityksille.
	Tietojen tarkempi seuranta ja raportointi voivat etenkin alkuun merkitä lisäkustannuksia toiminnanharjoittajille.
	EOW -menettely parhaimmillaan vähentää materiaalin käyttöön liittyvää sääntelytaakkaa ja siten yritykselle koituvia kustannuksia.
	Jäteveron laajentuessa koskemaan jakeita, joilla on kierrätyspotentiaalia, yritysten kustannukset kierrätyksen lisäämisestä saattavat nousta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Julkisten hankintojen kohdistuessa kierrätysmateriaalista valmistettuihin tuotteisiin, vahvistetaan kierrätysraaka-aineiden markkinoita.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 – vaikutusarviointi

Tässä esitetään Valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2027 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Ympäristöarvioinnin eteneminen sekä vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jätesuunnitelman luvussa 6. Ympäristöselostus jakautuu valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023 arviointiraporttiin, päivitetyn jätesuunnitelman lukuihin 1, 2, 3, 4 ja 6 sekä tähän erillistaulukkoon. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa esitetään yhteenveto merkittävimmiksi arvioiduista vaikutuksista.

	Riskinä on, että kiertotalouden muuttaessa markkinoiden toimintaa perinteisten yritysten toimintaedellytykset markkinoilla heikkenevät.
	Parempi jätetiedon laatu ja helppo saatavuus vahvistavat kierrätysmateriaalimarkkinoita. Myös EOW -menettelyjen lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti materiaalien markkinoihin.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Materiaalitehokkuutta ja uudelleenkäyttöä tukevien yhtenäisten kriteerien ja toimintamallien sopiminen Euroopan tasolla luovat edellytyksiä uuden yritystoiminnan aloittamiselle kierrätysalalla. Materiaalitehokkuus voi toimia kilpailukykyä vahvistavana tekijänä yrityksissä.
	Koulutukseen panostamalla luodaan edellytyksiä uuden sukupolven kiertotalousasiantuntijoiden innovaatioiden kehitystyöhön.
	Julkisten hankkijoiden panostaminen kestäviin tuotteisiin ja ratkaisuihin edistää näiden tarjontaa ja kysyntää luoden yrityksille kasvumahdollisuuksia.
	Materiaalitorin kehittyminen ja käyttö parantaa kierrätysliiketoiminnan syntymisen edellytyksiä.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Suunnitelma toteutuessaan lisää työllisyyttä. Selvitysten mukaan kiertotalouden toteutuessa syntyy uusia työpaikkoja, mutta myös vanhoja työpaikkoja katoaa.
	Materiaalikatselemusten laajentuminen uusille toimialoille ja jäteneuvonnan kasvu edellyttävät uusia asiantuntijoita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Monet uudistuvat hallinnolliset toimet vaativat resursseja. Esimerkiksi vapaaehtoisten sopimuksien hallinnointi ja seuranta, taloudellinen tuki materiaalitehokkuuskatselmuksille sekä erilaisten selvitysten ja ohjeistusten laadinta merkitsevät valtioon kohdistuvia resurssitarpeita.
	Kestävät, kiertotaloutta edistävät hankinnat voivat parhaimmillaan tuoda kustannussäästöjä julkiselle sektorille.
	Julkisten toimijoiden materiaalitehokkuuden paraneminen tuo kustannussäästöjä.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 – vaikutusarviointi

Tässä esitetään Valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2027 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Ympäristöarvioinnin eteneminen sekä vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jätesuunnitelman luvussa 6. Ympäristöselostus jakautuu valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023 arviointiraporttiin, päivitetyn jätesuunnitelman lukuihin 1, 2, 3, 4 ja 6 sekä tähän erillistaulukkoon. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa esitetään yhteenveto merkittävimiksi arvioiduista vaikutuksista.

	Jäteveron laajentumisen verotuotot valtiolle jäävät vähäisiksi.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Materiaalitehokkuuden huomioon ottaminen ympäristölupamenettelyssä sekä EOW- menettelyjen yleistymisen merkitsevät lupaviranomaisille uusien toimintatapojen ja valvonnan käyttöönottoa ja mahdollisesti lisääntyvää sääntelytaakkaa.
	Suunnitelman toteutuminen heijastuu myös kaavoittamisesta vastaavien viranomaisten toimintaan
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Ei merkittäviä vaikutuksia.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Jätesuunnitelman yleiset tavoitteet edistävät merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteiden toteutumista.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Monet esitetyt toimet ml. vapaaehtoiset sopimukset lisäävät keskustelua, neuvottelua ja yhteistyötä viranomaisten ja toimialojen välillä.

Painopistealueet: Yhdyskuntajätteet, Pakkausjätteet sekä Kertakäyttömuovituotteiden vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Palvelut tuotteen ostamisen sijaan, jakamistalous sekä uudelleenkäyttö vähentävät painetta lisätä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Kierrättämällä jätemateriaaleja uusien tuotteiden raaka-aineiksi korvataan neitseellisiä luonnonvaroja. Suunnitelman toimet eivät välttämättä ole riittävän vahvoja aikaansaamaan merkittäviä muutoksia etenkin jätteen synnyn ehkäisyn osalta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Jätettä muodostuu vähemmän korjaustoiminnan ja yhteiskäytön lisääntyessä. Kansalaisten ympäristötietoisuuden kohentuessa jätettä tuottavista toiminnoista luovutaan ja lajittelua lisätään. Kierrätys vahvistuu merkittävästi. Kierrätystä merkittävästi lisäävät toimenpiteet vähentävät polttoon ohjattavan sekajätteen määrää. Yhdyskuntajätteen kierrätyksen lisääntyminen merkitsee jätevoimaloille tarvetta etsiä uusia jätepolttoainevirtoja.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Lisääntyvät jätteen keräys ja kuljetus, esikäsittely sekä kierrätys tarvitsevat energiaa. Toisaalta energiaa säästyy kun ei tarvitse ottaa käyttöön ja jalostaa neitseellisiä raaka-aineita.
	Kierrätyksen kasvaessa yhdyskuntajäteperäinen poltettava sekajäte vähenee. Tämä merkitsee muiden jätevirtojen ohjaamista jätevoimalaitoksiin.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Syntypaikkalajittelun lisääntyminen tehostaa vaarallisten jätteiden talteensaamista. Tämä parantaa materiaalikiertojen laatua.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ks. Biohajoavia jätteitä koskeva vastaava kohta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Jätteen synnyn ehkäisyn sekä kierrätyksen lisäämisen toimet hillitsevät ilmastonmuutosta.
	Hyötyjätteiden erilliskeräyksen laajentuessa jätteenkuljetuksen negatiiviset ilmastovaikutukset lisääntyvät. Toisaalta lisääntyvä kierrätys vähentää ilmastonmuutosvaikutuksia, mikäli neitseellisiä luonnonvaroja korvataan ja kierrätys kuluttaa vähemmän energiaa kuin neitseellisten luonnonvarojen prosessointi. Jätelaitosten teettämässä LCA-tarkasteluissa on havaittu merkittäviä eroja hyötyjaekohtaisesti siinä miten laajalle alueelle keräystä kannattaa

Painopistealueet: Yhdyskuntajätteet, Pakkausjätteet sekä Kertakäyttömuovituotteiden vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
	ympäristövaikutusten näkökulmasta laajentaa. Järjestelmiä kehitettäessä kokonaisuuksien tarkastelu ja optimointi LCA-pohjaisesti on tärkeää.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttämiseen?	Jakamistalouden, yhteiskäytön ja uudelleenkäytön yms. toimintamallien edellytysten parantuminen lisää niiden käyttöä.
	Suunnitelman toimenpiteet parantavat kierrätysraaka-aineiden käytön edellytyksiä tuotteiden valmistuksessa.
	Piktogrammijärjestelmän käyttöönotto vaikuttaa tuotteiden ja pakkausten suunnitteluun.
	Kertakäyttöisten muovituotteiden vähentämiseen tähtäävän sopimuksen myötä kauppa, ravintolat ja elintarvikeala käyttävät jatkossa vähemmän näitä tuotteita ja myös niiden tarjonta kuluttajille vähenee.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Uusien käsittelylaitosten rakentaminen sekä mahdolliset uudet jätekeräyspisteet edellyttävät niille varattuja ja kaavoitettuja alueita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Suunnitelma vaikuttaa välillisesti ihmisten terveyttä ja elinympäristöä kohentavasti.
	Kertakäyttöisten muovituotteiden käytön väheneminen vähentää ympäristön roskaantumista.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksiin tai kotitalouksien kulutus- tai lajittelutottumuksiin?	Taloudellisten ohjauskeinojen käyttöönoton myötä kansalaiset korjauttavat tavaroita uuden ostamisen sijaan. Lisäksi korjaus- ja yhteiskäyttöliiketoiminnan kasvu merkitsee uusien kulutustottumusten leviämistä ja kustannussäästöjä kotitalouksille.
	Kotitalouksilla on paremmat edellytykset lajitella jätteitään. Erilliskeräystä lisäävät eri toimet voivat nostaa kotitalouksien jätemaksuja.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Taloudellinen ohjaus (esim. alempi ALV-kanta tietyille kotitaloustuotteiden korjauspalveluille) vähentää korjauspalveluyritysten verotusta.
	Aiempaa laajemmat toimet uudelleenkäytön kehittämiseksi sekä kierrätyksen tehostamiseksi aiheuttaa pakkausten tuottajille lisäkustannuksia.
	Jätepiktogrammijärjestelmän käyttöönotto aiheuttaa kustannuksia yrityksille.

Painopistealueet: Yhdyskuntajätteet, Pakkausjätteet sekä Kertakäyttömuovituotteiden vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
	Kierrätysvaatimusten tiukentuuessa jätteen tuottajien jätehuollon kustannukset saattavat nousta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Kierrätystason nostamisen toimenpiteet edellyttävät kuntien, jätehuoltoyritysten ja tuottajayhteisöjen välistä tiivistä yhteistyötä. Kilpailua kierrätettävistä jätevirroista saattaa syntyä erityisesti ei-kuntavastuullisen yhdyskuntajätteen osalta. Jätevoimalat menettävät kierrätykselle poltettavaa sekajätettä ja joutuvat etsimään markkinoilta muita jäteperäisiä polttoaineita.
	Kuntien kilpailutusosaamisen kasvaessa myös pienten jätekuljetusyritysten toimintamahdollisuudet säilyvät.
	Muovinkeräyksen kasvattaminen aiheuttaa haasteita kierrätysmateriaalimarkkinoilla, jos hyödyntäjiä ei ole riittävästi.
	Kierrätysmateriaalien markkinat voimistuvat muun muassa julkisten hankintojen ohjaamina.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Toimien toteutuminen mahdollistaa kiertotalouden ympärille syntyvien uusien liiketoimintakonseptien syntymistä. Kierrätystä varten tarvitaan uutta käsittelykapasiteettia (mädätyslaitoksia, muovin kierrätyslaitoksia). Tämä voi synnyttää jätehuollon innovaatioita sekä uutta jätteen kuljetus- sekä kierrätysliiketoimintaa.
	Tutkimus, kokeilut ja kehityshankkeet jakamis- ja vuokraustoiminnan, uudelleenkäytön ja kierrättämisen lisäämiseksi tuovat puuttuvaa tietoa uuden yritystoiminnan käynnistämisen tueksi.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Suunnitelma toteutuessaan lisää työllisyyttä. Selvitysten mukaan kiertotalouden toteutuessa syntyy uusia työpaikkoja, mutta myös vanhoja työpaikkoja katoaa.
	Jätteen lajittelua tehostavien ohjauskeinojen käyttöönoton myötä jätteen keräys-, kuljetus-, esikäsittely- ja kierrätystoiminnan kasvaessa tarvitaan myös lisää työvoimaa. Myös laitosten rakennusvaihe lisää työpaikkojen tarvetta.
	Kokeilut uusien jakamis- ja vuokraustoiminnan, uudelleenkäyttö- ja kierrätyspalvelujen kehittämiseksi saattavat johtaa uuden liiketoiminnan syntymiseen ja sitä kautta vahvistaa työllisyyttä.

Painopistealueet: Yhdyskuntajätteet, Pakkausjätteet sekä Kertakäyttömuovituotteiden vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
	Käyttöön otetuilla keinoilla on korjauspalveluja tarjoavien yritysten toimintaan taloudellisesti suotuisa vaikutus. Tämä saattaa heijastua myös työvoiman käyttöön.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Verotukseen liittyvät muutokset kuten esimerkiksi mahdollinen ALV-kannan alentaminen vähentää verotuottoja.
	Tutkimuksen ja valistuksen toteuttaminen edellyttävät resursseja. Toisaalta niiden ansiosta voi syntyä kustannussäästöjä esimerkiksi materiaalien tehokkaalla käytöllä.
	Erilliskeräyksen tehostaminen resursoimalla lisää neuvontaan tai laajentamalla erilliskeräystä uusille kiinteistöille vaikuttaa kuntien kustannuksia lisäävästi. Erilliskeräys vähentää sekajätteen määrää kuntien jätevoimalaitoksista.
	Jakamistalouden taloudellisten vaikutusten merkityksestä ei ole tarkkaa tietoa.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uusien käsittelylaitosten edellyttämät hallinnolliset menettelyt sekä tuottajavastuun valvonnan tehostaminen lisäävät viranomaisten työtä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Ei merkittävää vaikutusta.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Suunnitelma edistää toteutuessaan merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita. Yhdyskuntajätteille on esitetty EU:n kiertotalouspaketin yhteydessä nykyistä tasoa tiukempia kierrätystavoitteita. Jätesuunnitelman toimenpiteet vievät osaltaan kohti näitä tavoitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Tiedon ja tietoisuuden lisääntyessä jätteen synnyn ehkäisyn ja kierrätyksen mahdollisuuksista myös osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kohenevat. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet paranevat myös toimijoiden välisen yhteistyön tiivistyessä.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Biohajoavien jätteiden ja niissä olevien ravinteiden tehokkaampi kierrätys vähentää mineraalilannoitteiden tarvetta maataloudessa ja yhdyskunnissa. Erityisesti tutkimus- ja kehitystoiminnan panokset kriittisenä raaka-aineena pidetyn fosforin talteenottoon edistävät kestävästä luonnonvarojen käyttöä.
	Tavoitteen mukainen merkittävä ruokahävikin vähentyminen vaikuttaa luonnonvarojen käyttöä vähentävästi. Pelkkä informatiivinen ohjaus ruokahävikin vähentämiseksi ei välttämättä riitä saamaan aikaan merkittäviä muutoksia. Lisäksi tarvitaan ruokahävikkitiekartan keinovalikoiman kattavaa toteutumista.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelman toteutumisen myötä edellytykset biohajoavien jätteiden talteensaannin tehostumiseksi, laadun parantamiseksi ja käsittelytapojen kehittymiseksi kohenevat. Jätteen synnyn ehkäisyn ja ruokahävikin vähentäminen voi johtaa myös käsiteltävän biojättemäärän vähenemiseen.
	Biojätteiden syntypaikkalajittelu tekee jäljelle jäävästä sekajätteestä helpommin lajiteltavaa ja paremmin soveltuvaa kierrätykseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Jäteperäisten biopolttoaineiden tuotannon kasvu vaikuttaa myönteisesti kansallisen energiatuotannon kestävyys.
	Ruokahävikin väheneminen vähentää välillisesti alkutuotannossa, ruoan valmistuksessa ja koko toimijaketjussa tarvittavan energian kulutusta.
	Ruokahävikin ja edelleen käsittelyä vaativan biojätteen väheneminen vaikuttaa biokaasulaitosten raaka-ainepohjaan ja tuotantoon.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Toimet yhdyskuntajätevesien puhdistamolietteen laadun parantamiseksi sekä kierrätyslannoitevalmisteiden kehittämiseksi ja riskien tunnistamiseksi tähtäävät haitallisten aineiden kierrosta poistamiseen.
	Riskinä on, että jätteiden kierrätyksen lisääminen lisää myös haitallisten aineiden määrää alkutuotannon materiaalikiirroissa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Suunnitelma lisää toteutuessaan biohajoavissa jätteissä sekä yhdyskuntajätevesilietteissä olevien ravinteiden talteenottoa ja kiertoa.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastomuutokseen?	Biohajoavien jätteiden synnyn ehkäisy ja toimet ruokahävikin vähentämiseksi ovat erittäin tehokasta ilmastomuutoksen ehkäisyä.
	Siirtyminen hallitumpiin biologisiin käsittelymenetelmiin (aumakomposteista biokaasulaitoksiin) vähentää jätehuollon negatiivisia ilmastovaikutuksia.
	Kierrätysravinteiden lisääntyvä käyttö vähentää välillisesti lannoitevalmistusalan negatiivisia ilmastovaikutuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttöön?	Ruokahävikkitiekartan toimeenpanon myötä ruokahävikin vähentämistoimia kohdistuu myös alkutuotantoon ja elintarviketeollisuuteen, joissa ruoka-aineita ja elintarvikkeita valmistetaan. Myös ehdotetulla innovatiivisella pakkaus- ja kylmälaite-suunnittelulla vaikutetaan ruokahävikin määrään.
	Neuvonnan, viestinnän ja opetuksen tehostaminen ruokahävikin vähentämiseksi lisää kuluttajien tietoisuutta ruokahävikin aiheuttamista ongelmista. Tämä ohjaa kuluttajia ottamaan asian huomioon käyttäytymisessään ja mitoittamaan ruokaostoksensa tarkemmin hävikin minimoimiseksi. Esimerkiksi ruokakassipalveluiden ja tähderuokakokeilun tyyppisten toimintamallien ja sovellusten käytön helppous auttavat kansalaisia vähentämään ruokahävikkiä.
	Ruokasektorilla käyttöön otettava materiaalitehokkuussitoumus saattaa vaikuttaa ruokatuotteiden valmistusketjun prosesseihin vähemmän luonnonvaroja kuluttavaksi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Suunnitelman toteutuessa biohajoaville jätteille saatetaan tarvita lisäkäsittelykapasiteettia. Uusien biohajoavien jätteiden käsittelylaitosten sijoittamisesta kohdistuu vaikutuksia maankäyttöön.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Haitallisten aineiden parempi hallinta vaikuttaa myönteisesti elinympäristön laatua sekä ihmisten terveyttä. Biologisten käsittelymenetelmien kehittyessä ja uusien laitosten rakentuessa ihmisten terveyteen kohdistuvat mahdolliset haitat, kuten kompostiaumojen kääntelyn yhteydestä leviävä pöly ja mikrobit, vähenevät.
	Toimenpiteillä vähennetään haitallisten aineiden kertymistä maaperään ja toisaalta parannetaan maaperän tilaa ja tuottavuutta.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksiin tai kotitalouksien kulutus- tai lajittelutottumuksiin?	Ruokahävikkiä edistävät toimenpiteet kotitalouksissa johtavat uusiin käyttäytymismalleihin ja kustannussäästöihin. Suunnitelmalla on myös vaikutusta kotitalouksien biojätteen lajittelun tehostamiseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Ruokahävikki merkitsee kustannuksia ruokaketjun eri vaiheissa. Ruokahävikkitiekartta peräänkuuluttaa laajaa yritysten osallistumista eri toimien toteutukseen. Esimerkiksi ruokahävikkiä vähentävän sitoumuksen myötä voidaan saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Koko elintarvikealalla saavutettavien kustannussäästöjen suuruuteen vaikuttaa sitoumukseen osallistuvien toimijoiden määrä.
	Biojätteen lajittelun tehostaminen kaupoissa ja ruokapalveluissa saattaa lisätä aluksi jätehuollon kustannuksia. Ympäristömerkin käyttöönotto ruokakaupoissa lisää kaupan kustannuksia.
	Uudet ja helppokäyttöiset kierrätysravinteiden levitystekniikat voivat aikaansaada kustannussäästöjä viljelijöille.
	Kehittyvät lannoitemarkkinat vaikuttavat myönteisesti kierrätyslannoitevalmisteita tuottavien ja markkinoivien yritysten tuottoon.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Käsiteltävistä biojätevirroista saattaa biokaasulaitosten välillä tulla kilpailua.
	Tehostuneen lajittelun ja keräyksen johdosta syntyy enemmän käsiteltävää biohajoavaa jätettä ja tämä lisää yritystoimintaa.
	Kierrätyslannoitteisiin kohdistuvat julkiset hankinnat vahvistavat kierrätysmarkkinoita ja liiketoimintaympäristöä.
	Kierrätysravinteiden lisääntyvä käyttö parantaa tuotteiden markkina-asemaa esimerkiksi hiilijalanjäljen alenemisen myötä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Ruokahävikkitiekartan antama signaali ruokahävikin vähentämisen tärkeydestä, lisääntynyt tieto ja ympäristötietoisuus mahdollistavat ja vahvistavat ruokahävikin vähentämistä edistävien yritysinnovaatioiden syntymistä.
	Ruokahävikkitiekartan esittämä panostus tutkimus- ja kehitystoimintaan parantaa uusien innovaatioiden ja yritystoiminnan syntymisen edellytyksiä.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
	Ruokahävikin vähentäminen ketjun eri vaiheissa merkitsee uusia haasteita ja mahdollisuuksia biohajoavia jätevirtoja kerääville sekä käsitteleville yrityksille.
	Lisääntynyt tieto, uudet ohjaukset ja toimintamallit (esimerkiksi räätälöidyt ravinteiden tarjoamismallit ja kierrätyslannoitevalmisteiden vapaaehtoinen laatujärjestelmä) vaikuttavat suotuisasti maatilojen mahdollisuuksiin ryhtyä käyttämään kierrätyslannoitteita.
	Erilliskerätyn biohajoavan jätteen lisääntyminen luo parempia edellytyksiä ja painetta kehittää biohajoavasta jätteestä korkeamman jalostusasteen kierrätystuotteita. Erityisesti fosforin talteenotto lietteestä sisältää innovatiopotentiaalia.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Suunnitelma toteutuessaan lisää työllisyyttä. Selvitysten mukaan kiertotalouden toteutuessa syntyy uusia työpaikkoja, mutta myös vanhoja työpaikkoja katoaa.
	Uusien käsittelylaitosten perustaminen sekä biohajoavien jätteiden keräys-, esikäsittely- ja käsittely lisäävät työllisyyttä.
	Uudet konseptit (räätälöidyt ravinteiden tarjoamismallit) lannoitevalmisteena käytettävien sivutuotteiden/lannoitevalmisteiden hyödyntämismahdollisuuksien lisäämiseksi voivat tarjota alan konsulteille uutta tehtäväkenttää.
	Uudet liiketoimintakonseptit ruokahävikin vähentämiseksi voivat lisätä työllisyyttä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Monet toimet edellyttävät toteutuakseen valtion rahoitusta ja resursseja. Toisaalta merkittävät ruokahävikin vähentämisestä koituvat kustannussäästöt heijastuvat lopulta myös julkiseen talouteen.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uudet maatalouden ohjaukset, esimerkiksi sääntelymallit ja tuet kierrätyslannoitteiden käyttöön liittyen, saattavat aluksi lisätä viranomaisten työtä.
	Uudet käsittelylaitokset tarvitsevat lupakäsittelyä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Ei merkittävää vaikutusta.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Ruokahävikkitiekartta edistää merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita. EU:n kiertotalouspaketin yhtenä fokuksena on ruokahävikin vähentäminen sekä tehokkaammat ravinnekierrot. Suunnitelman toimenpiteet vievät myös kohti yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteen saavuttamista.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Kansalaisten tiedon tasoa lisäämällä koulutuksen, neuvonnan ja kokeilujen myötä vahvistetaan heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan. Myös asukkaiden osallistumismahdollisuudet paranevat biojätteen lajitteluvalmiuksien ja mahdollisuuksien kasvaessa. Ruokahävikkitiekartan toimeenpano osallistaa laajasti myös alan toimijat ruokaketjun varrelta.

Painopistealue: Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Suunnitelma parantaa toteutuessaan SE-laitteissa käytettyjen kriittisten raaka-aineiden kuten harvinaisten maametallien kierrätyksen edellytyksiä, eikä niitä tarvitse ottaa neitseellisenä maaperästä.
	Laitteiden uudelleen- ja yhteiskäytön edistäminen vähentää tarvetta tuottaa uusia laitteita ja siten neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Toimien vaikuttavuutta horjuttaa SE-laitteiden kiihtyvätahtinen myynti, kehittyvä teknologia ja uudet tuotteet sekä kuluttajien tahto ostaa viimeisimmän teknologian mukaisia laitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelman mukaiset toimet vahvistavat uudelleenkäytön edellytyksiä. Uudelleenkäytön vahvistuminen vaikuttaa SER:n määrää vähentävästi.
	Suunnitelman toimeenpanon myötä panostetaan uusien tehokkaampien raaka-aineiden hyödyntämisprosessien ja tehokkaamman talteenoton teknologian kehittämiseen. Tällä on vaikutuksia SER:n käsittelytapoihin.
	Tehostetun tiedotuksen ansiosta kotitaloudet eivät laita SER:a sekajätteen joukkoon, mikä yhtäältä parantaa sekajätteen laatua ja toisaalta kasvattaa talteen saatavan SER:n määrää.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Lisääntyvä kierrätys tarvitsee myös energiaa. Toisaalta kierrätys tuottaa teollisuuteen raaka-aineita, joilla korvataan neitseellisten raaka-aineiden tuotantoa, kaivannaistoiminnasta alkaen säästään tähän kuluva energiaa.
	Uudet laitteet ovat yleensä energiatehokkaita. Laitteiden käyttöiän pidentäminen merkitsee, että käytössä olevien laitteiden energiatehokkuus saattaa olla heikompi. Toisaalta energiaa on säästynyt uusien laitteiden valmistuksen osalta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	SER sisältää monenlaisia haitallisia aineita, kuten esimerkiksi palonestoaineita. Paremmalla tuotetietoudella sekä tunnistus- ja erottelutekniikalla haitalliset aineet on mahdollista erottaa kierrätykseen päätyvistä jätevirroista ja siten parantaa merkittävästi materiaalikiertojen laatua.
	Riskinä on, että jätteiden kierrätyksen lisääminen lisää myös haitallisten aineiden määrää materiaalikiirroissa.

Painopistealue: Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ei ole vaikutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastomuutokseen?	Uudelleen- ja yhteiskäytön vahvistuminen, olemassa olevan laitekannan käyttötehon lisääminen, kierrätysmateriaalien talteenotto ja käyttö neitseellisten raaka-aineiden sijaan vaikuttavat kaikki ilmastomuutosta kiihdyttäviä päästöjä vähentävästi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttämiseen?	Uudelleenkäyttö otetaan vahvemmin huomioon osana tuotesuunnittelua.
	Uudelleenkäytön ja yhteiskäytön edellytysten parantaminen (korjaustoiminnan edistäminen, lainaus-, vuokraus-, leasingtoiminnan kehittäminen) tekee kuluttajille helpommaksi valita kestävä kulutustapa. Tämä voi edistää kulutuskäyttämisen muutosta myös muiden kuin SER-laitteiden osalta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Ei ole vaikutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Materiaalikiertojen puhdistumisen myötä ihmiset ja ympäristö altistuvat vähemmän haitallisille aineille. Valvonnan tehostumisen myötä SERn päätyminen laittomien siirtojen välityksellä kolmansiin maihin epäasialliseen käsittelyyn vaikuttaa myönteisesti paikallisten ihmisten elinympäristöön ja terveyteen.
	Suunnitelma itse toteutuessaan edistää turvallisia ja puhtaita materiaalikiertoja. Kuitenkin SERin uudelleenkäytön valmistelun ja uudelleenkäytön kasvaessa on riskinä, että jätteen keräyksen ja käsittelyn työntekijät altistuvat haitallisille aineille.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksiin tai kotitalouksien kulutus- tai lajittelutottumuksiin?	Tiedon ja ymmärryksen lisääntyessä kuluttajat kiinnittävät huomiota enenevässä määrin kestäviin laitehankintoihin sekä laitteiden korjausmahdollisuuksiin. Tehostetun tiedotuksen ansiosta kotitaloudet eivät laita SERa sekajätteen joukkoon.
	Uudelleenkäytön yleistyminen säästää kotitalouksien kustannuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Saattaa merkitä haasteita perinteiselle SERn esikäsittely- ja kierrätysliiketoiminnalle, mikäli uudet talteenottoteknologiat yleistyvät. Toisaalta niiden mahdollisuutena on muokata liiketoimintaansa tätä tukevaksi. SER-virrat eivät ole nykyisen kehityskulun mukaan vähenemässä.

Painopistealue: Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
	Tuottajien kustannukset saattavat nousta, mikäli suunnitelman toimien myötä järjestelmään kertyy merkittävästi enemmän SER:ä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Kriittisten raaka-aineiden talteenotto vähentää EU-tasolla riippuvaisuutta tiettyjen harvinaisten materiaalien tuonnista. Toteutuessaan suunnitelma vahvistaa osaltaan EU:n sisäisiä kierrätysraaka-ainemarkkinoita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Kriittisten raaka-aineiden talteenottomenetelmien kehittyessä on mahdollisuus uusiin innovaatioihin, uuteen yritystoimintaan ja sitä kautta myös kansainvälisen kilpailukykyyn vahvistumiseen.
	Tiedon lisääntyessä SE-laitteiden uudelleenkäyttö- ja SER:n kierrätysmahdollisuuksista yritysten edellytykset perustaa uutta liiketoimintaa sekä tehdä investointeja vahvistuvat.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Suunnitelma toteutuessaan lisää työllisyyttä. Selvitysten mukaan kiertotalouden toteutuessa syntyy uusia työpaikkoja, mutta myös vanhoja työpaikkoja katoaa.
	Valmistelu uudelleenkäyttöön (toimintakunnon tarkistus sekä korjaus) on työvoimavaltaista toimintaa. Suunnitelma vahvistaa toteutuessaan uudelleenkäytön asemaa ja siten välillisesti vaikuttaa myönteisellä tavalla myös työllisyyteen.
	Uudet talteenottoteknologiat korvaavat osittain perinteisiä erottelumenetelmiä, jotka ovat perustuneet enemmän ihmistyövoimaan. Toisaalta SER määrien lisääntyessä tarvitaan nykyistä enemmän kuljetus- ja käsittelykapasiteettia sekä työvoimaa jätehuoltotehtäviin.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	SE-laitteiden viennin valvonnan tehostaminen edellyttää lisäresursseja. Harmaan talouden torjuminen vahvistaa julkista taloutta.
	Useat toimet kuten valvonnan tehostaminen, tutkimustoimintaan resursointi, tuottajavastuujärjestelmän seuranta ja kehittäminen lisäävät valtiolle kohdistuvia kustannuksia. Näiden toimien myötä saattaa kuitenkin syntyä myöhemmin kustannussäästöjä.
Muut vaikutukset	

Painopistealue: Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uudelleenkäytön vahvistaminen kasvattaa valvonnan työmäärää, mutta myös valvojien, tuottajayhteisöjen sekä uudelleenkäyttöä edistävien tahojen välistä yhteistoimintaa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Suunnitelma tehostaa käytettyjen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden viennin valvontaa ja ehkäisee laittomia vientejä sekä harmaata taloutta.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Suunnitelma edistää toteutuessaan merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Kansalaisten tiedon lisääntyessä laitteiden käyttöiästä, korjausmahdollisuuksista sekä takuuajoista voi kestävän kuluttamisen ajatusmalli laajentua aiempaa suuremmalle osalle väestöä.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Suunnitelma vahvistaa rakentamisen jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa, joka edelleen vähentää tarvetta käyttää neitseellisiä kiviaineita ja tarvetta muuttaa luonnontilaisia alueita maa-ainestenottoalueiksi. Suunnitellulla verouudistuksella on vahva ohjausvaikutus luonnonvarojen käyttöön. Myös maa-ainekoordinaattoritoiminnalla on saavutettu Helsingissä merkittäviä säästöjä luonnonvarojen käytössä.
	Rakennustuotteiden ja -osien uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen muun muassa kelpoisuuskeriteerejä kehittämällä voi säästää neitseellisten luonnonvarojen käyttöä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Säästävää korjaamista edistävät korjauskonseptit vähentävät jätteiden syntyä.
	Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistäminen esimerkiksi rakennustuotteiden uudelleenkäyttö vähentää päästöjen ja syntyvän jätteen määrää.
	Ohjeistus ja neuvonta lisäävät rakennuttajien ja jätteenkäsittelijöiden tietämystä haitallisista aineista ja niiden tunnistamista materiaalina hyödyntämisen näkökulmasta.
	Rakentamisen materiaalien tietopohjan parantaminen luo nykyistä paremmat edellytykset uudelleenkäytön, kierrätyksen ja jätteen muun käsittelyn tehokkaalle toteutukselle.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Neitseellisten maa-ainesten kaivuun vähentyessä myös kaivuun energian kulutus vähenee. Toisaalta energiaa kuluu myös uusiomateriaalien prosessointiin.
	Erityisesti tuotteiden uudelleenkäyttö, sekä yleensä myös kierrätys vähentävät energian tarvetta tuotantoketjussa.
	Korjausrakentamisen suosiminen purkamisen ja uudelleenrakentamisen sijaan vähentää käyttöön otettavien luonnonvarojen ja energian tarvetta.
	Rakennusosien, kierrätysmateriaalien ja uusiomateriaalien siirtäminen niiden syntypaikalta mahdollisen varaston kautta käyttöpaikalle saattaa lisätä kuljetusten ja niihin tarvittavan energian tarvetta, mutta logistiikan huolellisen suunnittelun avulla vaikutuksia voidaan vähentää ja kompensoida muutoin toiminnalla saatavilla säästöillä.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Riskinä on, että jätteiden kierrätyksen lisääminen lisää myös haitallisten aineiden määrää materiaalikiirroissa. Uusiomateriaalien laatu ja soveltuvuus eri käyttökohteisiin voi aiheuttaa haasteita.
	Rakennustyömaiden lajittelun ja materiaalien käytön tehostuessa haitallisten aineiden poistuminen jätevirrasta tehostuu, materiaalien hyödyntäminen helpottuu ja materiaalikiertojen laatu paranee.
	Tiedon lisääminen haitallisten aineiden tunnistamiseksi rakennusmateriaaleista esimerkiksi saumausmassojen haitta-aineista parantaa myös materiaalien hyödyntämisen mahdollisuuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ei merkittävää vaikutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Rakentamisen jätteiden synnyn ehkäisy ja rakennusosien uudelleenkäyttö vaikuttavat ilmastonmuutosta hillitsevästi.
	Puujätteen hyödyntäminen materiaalina pidentää puun hiilinieluvaikeutta. Erityisesti puujätteen materiaalihyödyntämisen lisääminen edellyttää merkittävää panostusta innovatiiviseen tutkimus- ja kehitystyöhön, sillä toistaiseksi hyödyntämiskonsepteja on vähän.
	Rakentamisen jätteiden kierrätys vähentää ilmastonmuutosvaikutuksia, mikäli neitseellisiä luonnonvaroja korvataan ja kierrätys kuluttaa vähemmän energiaa kuin neitseellisten luonnonvarojen prosessointi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttäytymiseen?	Kierrätysmateriaalien puhtauden ja käytettävyyden edistäminen mahdollistaa niiden laajamittaisen käytön tuotteiden valmistuksessa neitseellisten raaka-aineiden sijaan.
	Rakennustuotteiden ja -osien uudelleenkäytön tukeminen eri keinoin vaikuttaa välillisesti rakennustuoteteollisuuteen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Uusiomateriaalien käytön lisääntyminen voi vähentää painetta perustaa uusia kaivannaisalueita sekä jätteen sijoituspaikkojen tarvetta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Rakennusmateriaaleja ja -jätteitä koskevan tietopohjan paraneminen helpottaa haitallisten aineiden poistamista kierroista ja vähentää haitallisia terveysvaikutuksia.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
	Uudelleenkäytön kelpoisuusstandardien avulla voidaan saada käyttöön tunnettuja ja turvallisia tuotteita.
	Ihmisten terveys ja elinolot kohenevat tehostuvan pilaantuneiden maa-alueiden riskinhallinnan ja uusien ohjaukeinojen myötä.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksiin tai kotitalouksien kulutus- tai lajittelutottumuksiin?	Kierrätyskeskustoiminnan vahvistuessa uudelleenkäytettävien rakennusosien ja -tuotteiden saatavuuden helpottuminen edistää niiden käyttöä pienrakentajien piirissä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Uusiomateriaalien käyttöä vahvistavat toimet voivat vaikuttaa positiivisesti uusiomateriaaleja tarjoavien yritysten talouteen heikentäen samalla neitseellisiä maa-aineksia myyvien yritysten tuottoa. Monien uusien toimintamallien käyttöönotto aiheuttaa yrityksille kustannuksia.
	Informaatio-ohjaus ja vapaaehtoiset menettelyt materiaalitehokkuuden lisäämiseksi uudis-, korjaus- ja purkurakentamisen alalla voi vaikuttaa välillisesti myös rakentamisen alan kustannusten pienenemiseen.
	Kierrätysraaka-ainemarkkinoille toimitettava hyvälaatuinen materiaali, josta haitalliset aineet on poistettu, tuo yrityksille tuottoa.
	Sekajätteen määrän vähentyminen pienentää jätettä tuottavien yritysten jätemaksuja. Toisaalta merkittävä panostaminen lajitteluun rakennustyömailla saattaa lisätä rakentamisen kustannuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Yhteiset eurooppalaisen kriteerit kierrätysmateriaalien käytöstä rakentamisessa ja korjaamisessa parantavat kierrätysmarkkinoiden edellytyksiä.
	Julkiset rakennushankinnat toimivat esimerkkinä ja veturina materiaalitehokkuuden nostamisessa hankintakriteeriksi ja täten vahvistetaan markkinoita mm. uusiomateriaalien käytölle rakentamisessa.
	Monet suunnitelman toimet voivat aiheuttaa yrityksille paineita toimintatapojensa muutokseen ja tämä voi heijastua myös rakentamisen alan markkinoiden toimintaan.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Rakennusmateriaalien kierrätyksen kasvaminen edellyttää uusia yrityksiä tai olemassa olevien yritysten toiminnan laajenemista sekä innovatiivisia ratkaisuja materiaalien hyödyntämiselle.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
	Rakennusmateriaaleja koskevan tiedon keruun ja hallinnan kohentuessa luodaan aiempaa paremmat edellytykset tehdä päätöksiä uuden liiketoiminnan käynnistämisestä.
	Rakennusten suunnitteluvaiheessa käytettävien korjattavuuden-, purettavuuden ja muuntojouston kriteerien myötä voi syntyä uusia innovaatioita.
	Laajempi rahoitusinstrumenttien käyttöönotto tukee alan toimintatapojen kehittymistä ja uuden liiketoiminnan käynnistymistä.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Suunnitelma toteutuessaan lisää työllisyyttä. Selvitysten mukaan kiertotalouden toteutuessa syntyy uusia työpaikkoja, mutta myös vanhoja työpaikkoja katoaa.
	Rakentamisen jätteiden ml. uusiomateriaalien kierrätystoiminnan kasvaessa tarvitaan lisää työvoimaa kierrätystoimialalle. Uhkana tälle on rakentamisen jätteiden vienti maasta kierrätykseen.
	Käyttökelpoisten rakennusosien ja -tuotteiden uudelleenkäyttöön toimittaminen edellyttää tuotteiden kunnon tarkistamista, lajittelua ja muuta esikäsittelytoimintaa, millä on työllistävää vaikutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Monet toimenpiteet edellyttävät valtiolta merkittävää lisäresursointia koulutukseen, tutkimukseen, tiedon hallinnan kehittämiseen ja uusien ohjauskeinojen käyttöönottoon. Toimintaedellytysten parantuessa saattaa kuitenkin syntyä kustannushyötyjä materiaalitehokkuuden lisääntymisen myötä.
	Maa-aineskoordinaattoritoiminnalla kunta voi saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Esimerkiksi Helsingin kaupunki on saanut merkittäviä säästöjä luonnonvarojen käytössä sekä kustannuksissa kehittämällä alueellisten tarpeiden pohjalta ylijäämämaiden välivarastointi- ja käsittelyverkostoa sekä hyötykäyttöä. Suunnitelman toteutuminen voi merkitä kunnille lisäkustannuksia kierrätyskeskustoiminnan kehittämisen myötä.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Tietojärjestelmien kehittyminen luo pohjaa suunnittelua ja päätöksentekoa tukevaksi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Parantunut lajittelu rakennustyömailla vähentää riskiä laittomien kaatopaikkojen ja jätehuollossa mahdollisten laiminlyöntien syntymiseen.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Rakennusosien uudelleenkäytön, rakennusten korjaamisen, rakennusmateriaalien kierrätyksen ja kierrätysmateriaalien rakentamiskäytön lisääntyminen mahdollistavat materiaalien pysymisen kierrossa nykyistä pidempään sekä vähentävät neitseellisten luonnonvarojen käyttöä.
	Suunnitelma parantaa Suomen edellytyksiä rakennus- ja purkujätteiden kierrätystavoitteen saavuttamisessa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Vapaaehtoiset sopimusmenettelyt rakentamisen alalla vahvistavat viranomaisten ja toimialan välistä vuorovaikutusta.

